

LASTENSUOJELUN PERHEHOIDON VALVONTA KEUSOTESSA

KESKI-UUDENMAAN SOTE

LASTENSUOJELUN PERHEHOIDON VALVONTAVASTUU KEUSOTESSA

- Perhehoidon valvonta on perhehoitolain 22 §:n ja lastensuojelulain 79 §:n mukaisesti lapsen sijoittaneen kunnan / kuntayhtymän tehtävä.
- Keski-Uudenmaan soten lastensuojelulla on valvontavastuu oman perhehoitoyksikkönsä (Pihlaja) toimeksiantosuhteisen perhehoidon valvonnasta sekä yksityisten perhehoitoa tuottavien toimijoiden perhehoidon valvonnasta. Tämän lisäksi valvontavastuu koskee Keusoten alueella asuvien muiden toimijoiden perhehoitajia.
- Perhehoitoon luetaan myös luvanvarainen perhekotihoito, josta kuntayhtymällä on vastuu alueellaan sijaitsevista yksiköistä sekä niistä, joihin on sijoitettu Keusoten kuntien lapsia.

PERHEHOITOYKSIKKÖ PIHLAJAN VALVONTAKÄYTÄNNÖT

Pihlaja vastaa ennakkollisesta valvonnasta:

- perheiden rekrytoinnista ja valmennuksesta, joissa selvitetään perhehoitajiksi hakeutuvien tilanne, sopivuus ja taustat sekä
- perheselvityksistä, sijaisperheiden hyväksymisestä, sopivan perheen valitsemisesta sijoitettavalle lapselle ja sijaisperheelle annettavasta tuesta.
- Vastuu perheiden hyväksymisestä tai hylkäämisestä on Pihlajalla myös sukulais- ja läheisverkostonselvityksissä.

MUIDEN TOIMIJOIDEN TUOTTAMAN PERHEHOIDON VALVONTA

- Muiden perhehoidon tuottajien (sekä toimeksiantosuhteisten että luvanvaraisten) osalta käytetään ensisijaisesti kilpailutettuja tuottajia.
- Tuottajien kanssa on tehty puitesopimukset, joita heidän täytyy noudattaa.
- Palveluntuottaja vastaa omalta osaltaan perheiden rekrytoinnista ja valmennuksesta, joissa selvitetään perhehoitajiksi hakeutuvien tilanne, sopivuus ja taustat sekä perheselvityksistä, sijaisperheiden hyväksymisestä, sopivan perheen valitsemisesta sijoitettavalle lapselle ja sijaisperheelle annettavasta tuesta.
- Reaktiivista valvontaa tehdään myös muiden tuottajien toimeksiantosuhteiseen perhehoitoon. Tällöin prosessiin otetaan mukaan tuottajan edustaja.

MUIDEN TOIMIJOIDEN TUOTTAMAN PERHEHOIDON VALVONTA

- Mikäli Pihlajasta ei löydy lapselle sopivaa perhettä aloittaa Pihlajan sosiaalityöntekijä perheen etsimisen yksityisten palveluntuottajien kautta.
- Prosessissa on hyvä huomioida, että perheen etsiminen kestää yleensä kauemmin, kuin laitospaikan valinta. Perheelle on annettava lapsen esittelyn jälkeen aikaa harkintaan.
- Tarvittaessa Pihlajan sosiaalityöntekijä lähtee yhdessä lapsen vastuusosiaalityöntekijän kanssa tutustumaan ehdotettuun perheeseen.
- Tutustumiskäynnillä Pihlajan sosiaalityöntekijä käy läpi kilpailutuksen laatuvaatimuksia ja tarkastaa täyttyvätkö ne perheen kohdalla. Samalla arvioidaan perheen sopivuutta ko. lapselle.

LAPSEN ASIOISTA VASTAAVAN SOSIAALITYÖNTEKIJÄN ROOLI VALVONNASSA

- Lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä vastaa sijoituspäätöksestä sijaisperheeseen sekä siitä, että lapsi saa sijoituksen aikana tarvitsemansa palvelut ja tukitoimet. Lisäksi hän vastaa biologisten vanhempien kanssa työskentelystä ja heidän tuestaan.
- Valvontavastuu sijoituksen aikana on yhteinen ja perustuu jatkuvan valvonnan ja palautteen periaatteeseen. Valvonta sisältyy luonnollisena osana jokaisen työntekijän työtehtäviin.
- Keskeistä on, että lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä tapaa lasta riittävän usein kahden kesken ja varmistaa, että lapsella on keinot olla yhteydessä omaan sosiaalityöntekijäänsä aina halutessaan esim. puhelimitse tai muita sähköisiä viestintävälineitä käyttäen.

VALVONTA OSANA PIHLAJAN TUKITYÖTÄ

- Valvontavastuu kuuluu osana perhehoitolain mukaiseen vastuu/tukityöhön
- Yksityisen perhehoidon puolella vastuutyöntekijä tulee palveluntuottajan taholta
- Vastuutyöntekijällä on ilmoitusvelvollisuus huolista
- Valvonnassa kiinnitetään huomiota perhehoitajilta vaadittaviin viiteen valmiuteen

MITÄ VALVOTAAN?

Toimeksiantosopimus-suhteisessa perhehoidossa valvonnan kohteena ensisijaisesti:

Perhehoitajalta vaadittavat viisi valmiutta:

1. Suojella ja hoivata lasta

Lapsen perushoivan ja huolenpidon toteuttaminen (mm. ruokailu, vaatetus, päivärytmi), lapsen oman tilan (huone) löytäminen sijaiskodissa, myönteisen tuen antaminen lapselle, hyväksyttävät tavat kasvattaa lasta, lapsen fyysinen ja henkinen turvallisuus, sijaisperheen sisällä asialliset ihmissuhteet ja vuorovaikutus

2. Lapsen yksilöllisen kehityksen huomioiminen

lapsen hyväksyminen sellaisena kuin hän on, lapsen myönteisen minäkuvan ja koulunkäynnin tukeminen, tarpeen mukaiset tukitoimet lapselle, lapsen edun toteutuminen perhehoidossa

3. Lapsen tukeminen läheisiin ihmissuhteisiin

lapsen alkuperäisten suhteiden tärkeyden ymmärtäminen ja niiden tukeminen asiakassuunnitelman mukaisesti, lapsen valmistaminen tapaamisiin, lapsen auttaminen tunteiden käsittelyssä tapaamisten jälkeen

4. Sitoutuminen

pysyvyyden ja jatkuvuuden merkityksen ymmärtäminen lapsen kannalta, sijoitetun lapsen tasavertainen asema perheessä ja oikeus perheenjäsenyyteen, asianmukainen päihteiden käyttö sijaisperheessä

5. Yhteistyö

asiakassuunnitelmanneuvotteluihin osallistuminen, valmius jakaa vanhemmuutta, valmius hakea apua itselleen tai perheelleen, salassapitovelvollisuus noudattaminen

LYHYT- JA PITKÄAIKAISEN PERHEHOIDON PAINOTUKSET

- Lyhytaikaisessa, ns. vastaanottoperhetoiminnassa on tärkeää perhehoitajan kyky lasta vakauttavaan hoivaan ja huolenpitoon. Arjen struktuurien merkitys korostuu. Vahvaa kiintymyssuhdetta ei lyhytaikaisessa perhehoidossa ehdi lapsen ja perhehoitajan välille syntyä.
- Pitkäaikaisessa perhehoidossa huomiota tulee kiinnittää erityisesti perhehoitajien kykyyn luoda lapseen kiintymyssuhde ja toimia pitkäjänteisesti asiakassuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden mukaisesti.
- Em. asiat tulee ottaa huomioon lyhyt- ja pitkäaikaisia sijaisperheitä valvottaessa

EPÄKOHTAAN PUUTTAVA (REAKTIIVINEN) VALVONTA

- Kun kuka tahansa sijaisperheen tai sijoitetun lapsen kanssa työskentelevä tai lapsen syntymävanhempi on havainnut huolta, joka liittyy sijaisperheeseen, sijaisperheen olosuhteisiin, lapsen hoitoon tai kasvatukseen jne. ilmoittaa hän joko lapsen asioista vastaavalle sosiaalityöntekijälle tai Pihlajan työntekijälle.
- Tämän jälkeen lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä ja Pihlajan tai muun palveluntuottajan vastuutyöntekijä sopivat miten asiassa edetään
- Pieni huoli: usein riittää yhteinen tukikäynti perheeseen
- Isompi huoli: yhteinen valvontakäynti perheeseen joko ennalta ilmoittamatta tai sovitusti.
- Yllätyskäynnin syy voi olla esim. epäily perhehoitajan runsaasta alkoholinkäytöstä tai sijoitetun lapsen fyysiset olosuhteet.

VALVONTAKÄYNTI

- Lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä ja Pihlajan tai muun palveluntuottajan vastuutyöntekijä sopivat etukäteen työnjaosta: kumpi ilmoittaa perheelle (ilmoitus puhelinsoitolla, ei kirjeellä) + ilmoituksen sisältö, mitä perheelle kerrotaan ennen käyntiä, kumpi vetää tapaamisen ja kumpi kirjaa, miten huolenaiheet käydään läpi, voiko ilmoittajaa kertoa ym.
- Jokaisella valvontakäynnillä katsotaan perhekodin tilat, sijoitettujen ja biologisten lasten oma tila, todetaan ja kirjataan raporttiin kaikki asunnossa asuvat henkilöt ja heidän roolinsa perheessä.
- Käydään läpi valvontakäynnin peruste ja huolenaiheet yksi kerrallaan, perhe kertoo myös oman näkemyksensä, joka kirjataan raporttiin.
- Sijoitettuja lapsia kuullaan käynnillä ilman perhehoitajien läsnäoloa.
- Tarvittaessa: kasvatuseriaatteet ja käytännön kasvatukseen, perheen ja kunkin lapsen tilanne, milloin pidetty asiakassuunnitelmanneuvottelu, tapaamiset biologisten vanhempien kanssa, yhteistyö sosiaalitoimen kanssa jne.

VALVONTAKÄYNTI

- Jos todetaan, että perhekoti tai siinä annettu hoito ja kasvatusta on sopimatonta tai puutteellista, on asiassa pyrittävä ohjauksen avulla saamaan aikaan korjaus. Perhehoitajalle on kerrottava, miksi näin on todettu ja mitkä korjaukset on saatava aikaan ja mitä tukea siihen hänelle voidaan antaa.
- Korjaukselle asetetaan määräaika, jonka jälkeen tilanne arvioidaan. On sovittava, milloin tämä arviointi toteutetaan ja ketkä siihen osallistuvat.
- Jos korjausta ei ole saatu aikaan tulee lapsen hoito järjestää hänen etunsa ja tarpeidensa mukaisella tavalla, tarvittaessa sijaishuoltopaikkaa muuttamalla
- Toimeksiantosopimus voidaan myös purkaa välittömästi, jos puutetta ei voida korjata ilman kohtuutonta vaivaa tai kohtuullisessa ajassa (Perhehoitolaki 12 §).

VALVONTARAPORTTI

- Valvontakäynnistä kirjataan valvontaraportti, joka lähetetään sijoittajakunnille ja sijaintikunnalle sekä perhehoitajalle.
- Lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä harkitsee lähettääkö raportin lapsen huoltajille ja miltä osin (poistetaan perhehoitajaa koskevat henkilökohtaiset tiedot, jotka eivät kuulu lapsen huoltajille).
- Valvontaraportista tulee käydä ilmi onko perhehoidon todettu olevan sopimatonta tai puutteellista (valvontaraportti pohja ohjaa).
- Vaikka valvontakäynnillä ei todettaisi perhekotia tai siinä annettavaa hoitoa ja kasvatusta sopimattomaksi tai puutteelliseksi, saattaa käynnillä nousta esiin pienempiä perheen tuen tarpeita. Näitä ei kuitenkaan kirjata valvontaraporttiin vaan esimerkiksi perheen tai lapsen asiakaskertomukseen.

KIITOS!